

працевлаштування; створення та належне функціонування системи страхування на випадок безробіття; створення та належне функціонування системи професійної орієнтації, підготовки та перепідготовки; створення нових робочих місць; допомога в питаннях зайнятості певним категоріям осіб, неконкурентоспроможних на ринку праці.

Література

1. Про затвердження Основних напрямів розв'язання проблем зайнятості внутрішньо переміщених осіб на 2015 – 2016 роки: постанова Кабінету Міністрів України від 8 липня 2015 р. № 505 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/505-2015-p>.

2. Карлицький С. М. Трудове право України: навч. посіб. / С. М. Карлицький. – К.: Прецедент, 2006. – 210 с.

3. Трудове право України: підруч. / С. М. Прилипка та ін. – 5-те вид., допов. – Х.: Право, 2014. – 757 с.

УДК 349.24(043.2)

Пекар Ю. С., Рябцева А. О., студенти,
Навчально-науковий Інститут економіки та менеджменту,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Кметик Х. В., к.ю.н.

ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РИЗИКУ

Проблема ризику сьогодні актуальна як ніколи. Вона розробляється вченими, які працюють в різних галузях знань (економіка, психологія, соціологія, історія, природничі і технічні науки, ігри, менеджмент та теорія прийняття рішень). Але досі не існує конкретного поняття, оскільки кожна наука має власний погляд, і визначення залишається розмитим. Відомо, що неточні та нечіткі поняття важко використовувати в науковому обігу, застосовувати як інструмент систематизації та впорядкування емпіричної інформації. У зв'язку з цим виникає потреба у проведенні більш глибокого теоретико-методологічного аналізу проблеми.

Розглянемо конкретніше поняття «професійний ризик». У нормативній документації використовується кілька понять, пов'язаних з професійним ризиком. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» від 18.02.1992 р. ст. 12 «Соціальний та правовий захист працівників оперативних підрозділів» регламентує, що перебуваючи в стані оборони, крайньої необхідності або професійного ризику, оперативний працівник не несе відповідальності [1]. Зокрема, в правових положеннях присутня така категорія як ступінь травматизму, захворюваності і видатків на забезпечення по страхуванню. Всі ці

елементи формують окремий клас ризику в професійній сфері.

Для вивчення всіх потенційних небезпек та кількісної характеристики загроз доцільно використовується систематичний аналіз. Оцінка професійного ризику – це процедура перевірки, заснована на результатах аналізу загроз. В основному, вона використовується, щоб перевірити, чи не перевищена допустима межа небезпеки. Управління ризиком є організованою діяльністю, орієнтованою на приведення ступеня небезпеки в межі оптимальних значень. Цей процес передбачає аналіз і перевірку загроз, розроблення і реалізацію захисних заходів, а також характеристику їх ефективності.

В Україні для забезпечення безпечного виробництва створюються страхові механізми обов'язкового соціального страхування, щоб запобігти нещасним випадкам на виробництві, надзвичайним ситуаціям, професійним захворюванням. Крім того, розпочався процес формування обов'язкових професійних пенсійних систем.

Відповідно до ст. 47 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» від 23.09.1999 р. диференціювання страхових тарифів залежно від класу професійного ризику є принципом невідкладного та обов'язкового соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань [2].

Професійний ризик може виникати в різних його варіаціях. Наприклад, виділяють професійний ризик з позиції медицини (ризик від впливу небезпечних і шкідливих виробничих факторів), з соціально-економічної позиції (ризик як причина тимчасового призупинення виконання обов'язків працівником і, як наслідок, забезпечення соціального захисту), з точки охорони праці (професійний ризик як такий, що виявляє фактори ризику професійного травматизму, як результат, розробляються міри щодо зниження професійного ризику).

Що ж стосується підприємства та виробництва загалом, то тут прийнято поділяти професійний ризик на два види:

а) прогностичний (апріорний) – це такий тип професійного ризику, який може бути нанесений працівнику з точки зору прогнозів та очікувань. Процедура визначення очікуваного ризику проводиться відповідно до перевірки робочих місць за умовами праці;

б) ретроспективний (апостеріорний) – це фактичний рівень професійного ризику нанесення шкоди здоров'ю працівника. Розрахунок цього ризику проводиться на підставі статистичної інформації з виробничого травматизму та професійних захворювань працівників організації чи підприємства.

Одне з головних завдань при оцінці професійного ризику є врахування тяжкості наслідків (показники стану здоров'я, втрата працездатності).

Аналізуючи міжнародний досвід оцінки ризиків, найбільш розповсюдженим способом є так звана «п'ятикрокова система»:

— крок 1 – ідентифікація загроз. Для того, щоб зробити це, перш за все, потрібно розуміти різницю між загрозою та ризиком. Загроза – це те, що потенційно може заподіяти шкоду, а ризик – це потенційна шкода, яка може бути реалізована. Загроза може бути виявлена шляхом огляду робочого місця чи опитування працівників;

— крок 2 – визначення того, кому може бути заподіяна шкода і яким чином;

— крок 3 – оцінка ризиків і прийняття рішення про заходи контролю;

— крок 4 – прийняття мір. Цей крок передбачає запис всіх висновків (законна вимога) щодо визначення небезпеки, визначення тих, хто може постраждати і яким чином, а також можливі дії для виключення ризиків та небезпек;

— крок 5 – моніторинг та перевірка. Оцінки ризиків повинні проводитися і переглядатися постійно, а також оновлюватись, якщо це необхідно.

Отже, професійний ризик – це ризик, що виникає під час роботи за певним фахом на робочому місці. Проведений аналіз дає змогу розуміти, що оцінка професійних ризиків є надзвичайно актуальною і необхідною для підтримання злагодженого виробничого процесу.

Література

1. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2135-12/ed20110612/page>.

2. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності: Закон України від 23 вересня 1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>.

УДК 347(043.2)

Попович Ю.В., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ОСОБЛИВОСТІ ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАПОДІЯНОЇ ПРИ НАДАННІ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

Одним з найважливіших завдань, які на сучасному етапі стоять перед державою, є забезпечення ефективного функціонування системи охорони здоров'я.